

**NL-HtSA Archiefnummer 0236 Collectie Tweede Wereldoorlog, 1930-1947
(1970)**

Aangepast op 20 mei 2020

Inv. Coll. 2^e Wereldoorlog (oorspronkelijke collectie, nrs. 1-87)

COLLECTIE TWEEDE WERELDOORLOG.

I Archivalia

- 1   Kriegstagebuch des Kampfkommandanten von Hertogenbosch Oberst Dewald 1944
september 17 – 1944 oktober 4
N.B. Met vertaling door Frans Michels. 1983 1 deel
- 2   Stukken van drs. P. Th. J. Kuyer, stadsarchivaris, als lid van de Commissie “Tentoonstelling
's-Hertogenbosch 25 jaar bevrijd”, 1969 1 omslag
- 3   Stukken afkomstig van ir. K. Hubée als vice-voorzitter van het “Comité Bevrijdingsherdenking
's-Hertogenbosch “en als voorzitter van de tentoonstellingscommissie van dit comité, 1969 –
1970’ 1 omslag

II Collecties

- 4 -5   Knipselboeken van A.G.M. Korst, gemeenteambtenaar, bijgehouden i.v.m. zijn functie 1940 –
1943. 2 delen
4.   Winterhulp Nederland 1940 – 1941
5.   Nederlandsche Volksdienst 1941 – 1943
- 6   Stukken overhandigd door de heer Le Blanc op 10 en 27 nov 1969, 1941-1944. 1 omslag
N.B. Zie voor nadere beschrijving hierachter (bijlage 1).
- 7-15   Stukken verzameld door C.J. Gudde, 1944 – 1945 9 omslagen
N.B. De onderwerpen zijn genummerd. Zie voor beschrijving hierachter (bijlage 1).
7.   bijlage nrs. 1 – 7
- 8..   bijlage nrs. 8 - 9
9.   bijlage nrs. 10 – 19
10.   bijlage nrs. 20 – 28
11.   bijlage nrs. 29 – 36
12.   bijlage nrs. 37 – 45
13.   bijlage nrs. 46 – 52
14.   copie van bijlage nrs. 1 – 15
15.   copie van bijlage nrs. 15 – 49

- 16 Verzameling krantenknipsels, affiches, brochures, officiële mededelingen e.d. vanouds in het Stadsarchief aanwezig 1 omslag
- 17 Distributiebonnen verkregen van ir. Van Rogge. 1 omslag
- 18 Documentatie van heemkundekring "De Boschboom ".zie ook nrs. 109 en 118. 1 omslag
- 19-75 Collectie kranten, illegale blaadjes en tijdschriften 1939 – 1947 57 omslagen
- N.B. **De nrs. 19-39 en 42-75 zijn overgebracht naar de 'Collectie dagbladen etc. 2^e W.O.' Zie de concordans hierachter (Bijlage 3).**
19. "De Dag " ("onpartijdig morgenblad") 26 augustus 1939
20. "De Unie " ("orgaan van de Nederlandsche Unie ") 3 juli 1941
21. "Blokkade" oktober 1941
22. "Slaet op den trommele " ("radicaal-liberaal weekblad "), juli 1942, 28 juli 1945, 19 oktober 1945.
23. "Het Parool " ("vrij onverveerd ") 25 sept. 1942 – 25 aug. 1945
24. "De Oranjekrant " 1942
N.B. Zie ook nr. 55
25. "Trouw ", 19 maart 1943 – 21 juli 1945
26. "Ons Volk ", 7 oktober 1943 – juli 1944
27. "Toekomst ", ("gewijd aan de toekomst van de Nederlandsche werkers "), maart 1942; 15 oktober 1943
28. "De Nieuwsbode" ("orgaan van de vrije pers ") 12 april 1944, 25 april 1944.
29. "Je maintiendrai " ("Nederland en Oranje ") 10 mei 1944 – juni 1944
N.B. Zie ook nr. 34. Aanvulling 11 november 1944.
30. "Vrij Nederland ", ("Onafhankelijk Cultureel Sociaal en Politiek Weekblad ") 29 maart 1944 – 4 jan. 1947.
N.B. Zie ook nr. 34.
31. "Rednerdienst " ("Reichslehrgemeinschaft Partei- und Wehrmachtschulung") 1 augustus 1944; 15 augustus 1944
32. "De Brabanter " 14 november 1944 – 13 januari 1945
33. "De Metro " 15 november 1944 – 29 juni 1946
34. "Je maintiendrai – Vrij Nederland – Christoffoor " 18 november 1944 - 1 september 1945.
N.B. Zie ook nrs. 29, 30a-b, 66.
35. "De Sirene ", ("Nieuwsblad voor Oss en Omstreken ") 18 november 1944 – 11 januari 1945
36. "De Waarheid " ("Volksblad voor Nederland ") 9 december 1944 – 15 november 1945
37. "Hou en Trouw " ("Veertiendaagsch Tijdschrift voor de Jongere Generatie ") 30 december 1944 – (1945)
38. "De Wervelwind " ("Maandblad voor vrijheid, waarheid en recht ") december 1944
39. "De Schijnwerper " ("Weekblad voor 's-Hertogenbosch en Omstreken") 21 december 1944 – 10 maart 1945
40. Bladen van de Royal Air Force 1944
41. "Victory " 1944
42. "Envoy "1944
43. "Signal "1944
44. "De Gil " (Periodiek verschijnend orgaan voor Nuchter Nederland ") (1944)
45. "Zondagspost " ("Onafhankelijk weekblad voor politiek en cultuur ") 21 januari 1945 – 16 september 1945
46. "Vrij Nederland " ("Onafhankelijk weekblad voor alle Nederlanders ") 3 februari 1945 – 23 februari 1945

47. Diverse engelstalige bladen:
    - “The Observer “ 25 februari 1945
    - “Daily Mail “ 11 apr. en 25 april 1945
    - “Daily Herald “ 12 april 1945
    - “The Canadian Press News “ 14 april 1945
    - “Evening Standard” 20 april en 15 mei 1945
    - “Sunday Graphir “ 22 april 1945
    - “Daily Mirror “ 25 april 1945
    - “News Chronicle “ 15 mei 1945
    - “Daily Express “ 27, 30 april en 7 mei 1945
    - “The Daily Sketch “ 30 april en 7 juni 1945
  48. “Moed en Vertrouwen “ (“Weekblad voor de opbouw van Nederland “) 12 mei 1945; 28 juli 1945
  49. “De Typhoon “ (Weekblad voor de opbouw van Nederland) 30 juni 1945
  50. “Onze Marine “ juni 1945
  51. “De Ploeg “ (“Maandblad dat wil opwekken tot bezinning op onze na-oorlogsche taak “) juni – juli 1945
  52. “Caroussel “ 2 juli 1945
  53. “Op Wacht “ (Weekblad voor de wederopbouw van het Koninkrijk “) 5 juli 1945
  54. “De Maasbode “ (“Dagblad voor Nederland “) 2 juli 1945 – 11 maart 1946
  55. “Nieuws “ 21 juli 1945.
N.B. Zie ook nr. 24.
  56. “ Commentaar “ (Uitgave van de sectie voorlichting van het Militair Gezag).
  57. “De Groene Amsterdammer “ (“Onafhankelijk weekblad voor Nederland en Vlaanderen“) 21 juli 1945 – 19 januari 1946
  58. “De Vlam “ (“Weekblad voor Vrijheid en Cultuur “) 21 juli 1945 - 10 november 1945.
  59. “Het Vaderland Getrouwe “ (“Orgaan van het Verbond van Christen-Socialisten “) 23 juli 1945
  60. “De Baanbreker “ (“Onafhankelijk weekblad voor socialistische politiek en cultuur “) 30 juli en 20 oktober 1945
  61. “De Uitkijk “ (“Onafhankelijk weekblad voor Nederland “) juli – augustus 1945.
  62. “Strijdend Nederland “ juli – augustus 1945
  63. “Paraat “ (“Democratisch Socialistisch Weekblad “) 4 augustus en 20 oktober 1945.
  64. “Indonesia “ augustus – oktober 1945
  65. “Handelsbelangen “ (“Weekblad voor Handel en Nijverheid “) augustus 1945 – maart 1946
  66. “Christofoor “ (“Weekblad voor katholieken “) 23 september 1945; december 1945.
N.B. Zie ook nr. 34.
  67. “De Vuurpijl “ (“Maandblad voor Sociale, Economische en Culturele Vernieuwing “) september – oktober 1945
  68. “The Maple Leaf “ (“For Canadian Forces “) 10 november 1945
  69. “Elseviers Weekblad “ 17 november 1945 – 22 december 1945
  70. “Big Ben “ 1945
  71. “Wereldkroniek “ 1945
  72. “De Zwerver “ (“ Weekblad van de stichting Landelijke Organisatie voor hulp aan onderduikers “) 2 maart 1946
  73. “De stem van Nederland “ 2 maart 1946 – 28 december 1946
  74. “Uitzicht “ (“Weekblad voor bewarings- en interneringskampen “) 30 maart 1946; 6 april 1946
  75. “Spiegel en Stem “ (“Literair coltureel tijdschrift “) (1946)
76. Driehoekige vlag van de “Deutsche Kolonie, 's-Hertogenbosch “, Rode vlag met hakenkruis.

77. Spotprent (gekleurd) door Arthur Szyk. Churchill, Hitler, Mussolini, Hirohito, Stalin en Roosevelt.
78. Biografische gegevens van slachtoffers van de 2^e wereldoorlog in 's-Hertogenbosch, van welke personen voorwerpen of andere gegevens aanwezig zijn in de schrijn, die zich bevindt bij het 2^e wereldoorlog-monument in de Oranjegalerij van het Bossche stadhuis.
1 pak fiches, alfabetisch gerangschikt.
79. Rapport inzake branden veroorzaakt door oorlogshandelingen in 's-Hertogenbosch in de week van 22 t/m 28 oktober 1944, opgesteld door de commandant der brandweer, A.R. van Dorp, z.d. Kopie. 1 stuk.
80. "De Opstand" ("Districtsblad voor het district Noord-Brabant der N.S.B." vanaf 2^e jrg. nr. 6 "Brabantsch Strijdblad voor het Nationaal-Socialisme") september 1941 – juni 1944 1 omslag
- N.B. Nrs. 80, 81/5, 81/6 en 86 overgebracht naar collectie dagbladen etc. 2^e wereldoorlog. Zie concordans hierachter (bijlage 3)**
81. Stukken geschonken door P. Ballings, destijds werkzaam op de gemeentesecretarie (zie doos 4.32) 1 omslag
N.B. Zie voor nadere beschrijving hierachter (bijlage 2). Zie ook de opmerking bij nr. 80.
82. "Fluiters over 's-Hertogenbosch, dagboek over de eindstrijd van de bevrijding van 's-Hertogenbosch", door M. de Bekker, 1944. Kopie 1 omslag
N.B. Ter kopiëring beschikbaar gesteld door de auteur, thans wonend te Geffen, eertijds Zuid-Willemsvaart 24B te 's-Hertogenbosch.
83. "Bevindingen van Henk van der Pas als overbuur van het Vughtse Kamp", lopend over 1942 – ca. 1946. Kopie. 1 katern
N.B. Ter kopiëring beschikbaar gesteld door de auteur, wonend te Vught.
84. Verslag van de bevrijding van 's-Hertogenbosch, geschreven door W. Roeffen, 1945. Kopie 1 katern
N.B. Ter beschikking gesteld door A.W. van de Laar te Berlicum. De auteur woonde destijds Hinthamerstraat 67 te Den Bosch.
85. Stukken betreffende de mobilisatie en 2^e wereldoorlog, behorend tot het archief van J.H.H. Lemmens, textielvertegenwoordiger, Luybenstraat 23, 's-Hertogenbosch, 1939 – 1941 1 omslag
N.B. Aangetroffen in archief Bosch' Gemengd Koor.
86. De Vrije Pers, Dagblad voor 's-Hertogenbosch en Omgeving. 13 November 1944 (nr. 1) – 24 april 1945 (nr. 135) 1 pak
N.B. Diverse afleveringen ontbreken. Meer volledig exemplaar (ingebonden) aanwezig in de bibliotheek van het Stadsarchief. Zie voorts de opmerking bij nr. 80.
87. Herinneringen aan de oorlogsgebeurtenissen te Engelen, sept. – nov. 1944, door de heer Muyderman. Kopie. 1 katern
N.B. Ter kopiëring beschikbaar gesteld door de auteur, thans wonend te Veldhoven. Zonder diens toestemming is het niet toegestaan uit dit verslag te publiceren.

1e t/m 7^e aanvulling Coll. 2^e Wereldoorlog

Aanvullingen op de inventaris

van de

Collectie Tweede Wereldoorlog

1936 - 1997

door

dr. A.C.M. Kappelhof
hoofd archieven
en
Jos Smeur
bureau archieven

1994
maart 1995
april 1995
november 1996
januari 1998
september 1998
april 1999
oktober 1999

Aanvulling op de inventaris van de

Collectie Tweede Wereldoorlog

Deze aanvulling bestaat uit stukken die de afgelopen jaren door diverse personen aan het Stadsarchief zijn geschonken. Het meeste materiaal gaat over de periode van de bevrijding en de tijd onmiddellijk daarna (1944-1946). De informatiewaarde van de stukken loopt erg uiteen; naast dagboeken en verslagen van de bevrijding zijn er ook persoonlijke papieren en kranten die zijn verschenen bij latere herdenkingen.

Tenzij anders vermeld, betreft elk nummer één stuk, omslag of pak.

Alle stukken zijn openbaar.

dr. A.C.M. Kappelhof
hoofd archieven
maart 1995

DOOS 1

Dagboeken en verslagen

Sommige 'dagboeken' zijn authentiek d.w.z. zij zijn tijdens of onmiddellijk na de gebeurtenissen geschreven. Er zijn echter ook dagboeken die later bijv. in 1945 zijn geschreven en waarbij gebruik is gemaakt van een anoniem in 1945 in de Bossche krant gepubliceerd dagboek, waaraan dan eigen persoonlijke ervaringen zijn toegevoegd. Deze 'dagboeken' zijn hieronder beschreven als 'verslagen'.

88. Verslag van de bevrijding door J. Kennis, 1965.

****

zeer summier

89. Verslag van de bevrijding, mogelijk geschreven door een van de fraters van de St. Jozefstraat, z.j.

****

behandelt de periode 22-28 oktober 1944.

90. Brief van Louis Körner te 's-Hertogenbosch aan Harrie Körner te Utrecht met een verslag van de bevrijding, 16 juli 1945. Met een verslag over de geboorte van een kind genaamd Loesje op 25 oktober 1944 tijdens de gevechten.

****

geschenk van dhr. H. Körner d.d. 17 april 1989 (corr. nr. 19.099);

behandelt de periode september - oktober 1944.

zie ook: Brabants Dagblad 22 en 25 oktober 1994.

91. Aantekeningen door dhr. G. van Dongen met name over de oorlog.
****
geschenk van dhr. G. van Dongen te 's-Hertogenbosch d.d. 28 april 1992.
92. Rapporten uitgebracht door leidinggevende functionarissen aan het College van Regenten van de Godshuizen over de gang van zaken in de verschillende instellingen van de Godshuizen tijdens de bevrijding in oktober 1944.
****
de originelen bevinden zich in het fonds Godshuizen in het bestand XXEARCH.B in doos 1, kast 120 G 3;
betreft: Oude Mannen- en Vrouwenhuis, Groot Ziekengasthuis, Voorburg + Reinier van Arkel, St. Jozefhuis, Centraal Bureau, Apotheek Groot Ziekengasthuis, Technische Diensten en het St. Annagesticht.
93. Dagboek van dhr. Jan C.J. Goderie, journalist, (1912-1962) over de periode 16 september - 23 oktober 1944.
****
geschonken door zijn zoon J.P.A.. Goderie te Den Haag in 1990.
94. Dagboek van 'een bewoner van het hoofdkwartier van de OD' over de periode 9 - 27 september 1944.
95. Dagboek getiteld "De Vrijheid wenkt" van Aug. le Blanc, typograaf, te 's-Hertogenbosch, over de periode 6 september - 23 oktober 1944.
****
auteur was werkzaam als typograaf op een drukkerij in Boxtel.
96. Dagboeknotities geschreven door C.W.A. ('Kees') Verbruggen (1904-1979), administrateur van Het Bisdomblad over de periode 31 augustus 1944 - 31 maart 1945.
97. Verslag door J (Jan) Michels (overleden 1994) van de bevrijding, geschreven 10 april 1945.
98. Verslag door G.C. Hekker (geboren 1927) over de oorlog en de bevrijding, z.j.
99. Herdenkingstoespraak gehouden door Jacques de Bekker op 30 oktober 1994 over de gebeurtenissen (o.a. de evacuatie) in Empel (thans gem. 's-Hertogenbosch) in de periode september 1944 - mei 1945, 1984.
100. Dagboek door G.P.H. Korst over de gebeurtenissen in de periode 2 september - 26 oktober 1944, geschonken door zijn zoon R. Korst (Bizetlaan 1, 5251 HA Vlijmen, ca. 1 okt. 1994).
****

mogelijk een later geschreven verslag;
de dagen 7 september, 14 oktober en 16-20 oktober zijn uitgescheurd.

101. Verslag door J.F.A.J. van Heijst over de bevrijding, periode 17 september - 25 oktober 1944, geschreven 12 maart 1945.
102. Dagboek door A.Chr.M.Th. ('Pop') Janssens periode 3 september - 10 december 1944.
****
de schrijfster werd geboren in 's-Hertogenbosch op 26 september 1926 en woonde in 1944 op de Pensmarkt. In 1994 door een nicht aan ons ter beschikking gesteld om gefotocopieerd te worden.
103. Verslag door A.Chr.M.Th. ('Pop') Janssens van de bevrijding gevolgd door enkele gedichten van Niek de Rooy jr. en enige andere teksten, mogelijk overgenomen uit kranten e.d., [1945].
****
de schrijver woonde op het Hinthamereinde of aan/bij de Graafseweg.

'Duitse stukken'

104. Lijst, niet nominatief, van gesneuvelde Duitsers die in 's-Hertogenbosch zijn begraven en later zijn overgebracht naar de begraafplaats Ysselstein, z.j.
****
samengesteld in overleg met dhr. F. Michels; in sept. 1986 verworven; is vermoedelijk een uittreksel uit een lijst voor de hele provincie Noord-Brabant;
105. Lijst van graven op de begraafplaats Ysselstein, z.j.
****
bevat volgende gegevens:
ligging graf
voornamen
rang
geboortedatum
datum overlijden
deze Duitsers zijn aanvankelijk begraven op de begraafplaats Orthen en in 1950/51 overgebracht naar Ysselstein.
106. "SS Leitheft Kriegsausgabe" nr. 12a, [maart/april 1944].
****
door Herman van der Vaart op 19 nov. 1944 meegenomen uit de Willem II kazerne; uitgave van de SS.
- 106a. "Schlag nach über den Westen", publikatie van het Oberkommando der Wehrmacht, jaargang I, aflevering 8 (1939/40).

****

herkomst als nr. 106; de kaartenbijlage ontbreekt.

107. Map met kranten en vlugschriften, 1944.

****

Specificatie:

De Vliegende Hollander 13 juli en september 1944

De Wervelwind. Maandblad voor vrijheid, waarheid en recht, dec. 1944

Geïllustreerd Vry Nederland, eind mei 1944

Mededelingenblad voor 's-Hertogenbosch, uitgegeven door het plaatselijk commando

Postelstraat 44, 4 en 9 november 1944

Vrij Nederland 12 mei 1945.

DOOS 2

Diverse stukken

108. Documenten (brieven en aantekeningen) afkomstig van mej. G. Dorenbosch te 's-Hertogenbosch, 1969-1987.

109. Bundel met fotocopies van diverse documenten uit de tijd van de oorlog, vervaardigd bij gelegenheid van de herdenking 25 jaar bevrijding in 1969.

****

zie ook nr. 118.

110. Dossier, afkomstig uit het archief van de gemeente Empel, over verboden literatuur en bijeenkomsten, vergaderingen, collectes in de periode 1940-1944.

111. Briefwisseling tussen de gemeentearchivaris en dhr. Luc van Gent te 's-Hertogenbosch over het bombardement op het Volderstraatje door de RAF op 23/24 mei 1940, 1991.

112. Lijst met namen van Joden die tijdens de oorlog zijn omgekomen of vermoord, z.j.

****

het betreft een afschrift van een zich thans op het Stadsarchief bevindende ingelijste oorkonde die eigendom is van de Joodse Gemeente 's-Hertogenbosch en die te zijner tijd weer moet worden overgebracht naar de synagoge alhier.

113. Stamkaart en distributiebonnen van dhr. en mevr. De Bruin-Gommers, 1939.

114. Persoonlijke papieren van dhr. H.B.J. Brands te 's-Hertogenbosch, werkzaam op het Centraal Distributiekantoor te 's-Hertogenbosch, 1943-1945.

115. Rijmprent door Loek Aarts, met drie pentekeningen door Tijs Dorenbosch en gedrukt door drukkerij St. Jan ter gelegenheid van de bevrijding, 1945.
116. Verklaring afgegeven door de Inspecteur Kunstbescherming dat het carillon van het stadhuis, zijnde een historisch gedenkstuk, is vrijgesteld van vordering e.d., 1940.
117. Persoonlijke papieren afkomstig van dhr. A.H.M. de Bekker, 1927 en 1940-1945.
****
geschonken in 1983-1984.
118. Archief van het Comité Bevrijdingsherdenking 's-Hertogenbosch, 1969.
****
geschonken door mevr. de weduwe van dhr. V.M. van Dongen in 1986; dhr. Van Dongen was leraar aan de Rijks H.B.S. en actief lid van dit comité.
zie ook nr. 109.

DOOS 3

119. Gedicht door N.N. aangeboden aan dhr. Verhulst, directeur van de Distributiedienst bij zijn 5-jarig jubileum op 29 augustus 1944.
120. Open brief van de N.S.B. als reactie op een toespraak van pater Eykemans in Orthen op 8 januari 1936, januari 1936.
121. Notitieboekje met daarin de namen en handtekeningen van Engelse/Welsche militairen aangelegd tijdens en onmiddellijk na de bevrijding, 1944.
****
fotocopie
122. "Nederland zal herrijzen", uitgave van de Maatschappelijke Wederopbouw Langstraat en bestemd voor de bewoners van het Land van Heusden en Altena, voorjaar 1945.
****
voorzitter van de Raad voor Maatschappelijke Wederopbouw Langstraat was drs. Joep Naninck
123. Persoonlijke papieren van dhr. A.G.H. Verdonk, 1940-1945.
N.B. Geschonken door een van de nazaten op 29 aug. 1994.
124. Kranten verschenen bij de herdenkingen van de bevrijding.
****
Brab. Dagblad 4 mei 1965
Brab. Dagblad 2 mei 1970

Bevrijdingsnummer GW/Voormalig Verzet Nederland, 1965.

125. Dossier afkomstig uit de knipselverzameling van het Stadsarchief, code 949.2, map II
****
specificatie van de tabbladen
- # proclamaties tijdens de oorlog
  - # oproepen tot verzet
  - # boodschap van opperbevelhebber van de RAF, gen. Harris, aan het Duitse volk (Ned. en Duitse tekst)
  - # preken van Nederlandse en Duitse geestelijken tijdens de oorlog
  - # lijst van namen van gijzelaars in de provincie Noord-Brabant, uit de Prov. Noordbr. en 's-Hertogenbossche Courant van juli 1942
  - # lijst van personen gefusilleerd in Ede en Maastricht
  - # voorspelling van de pastoor van Ars, overgenomen uit "De Tijd"
  - # rede van Seys Inquart en commentaar van gen. Winkelman, juni 1940.
  - # rede van Goebbels op 23 september 1942
  - # radiorede kon. Wilhelmina 2 september 1943
  - # protesten doctoren
  - # rede van Mussert in Utrecht op 5 juni 1943
  - # gedicht op kon. Wilhelmina, 1940
  - # gedicht van Anton van Duinkerken
  - # spotliederen en gedichten tijdens de bezetting
  - # bonnen etc.

126. Diverse pamfletten en proclamaties, 1940-1945.
****
afkomstig uit de knipselverzameling, als nr. 125, map IV.

DOOS 4

- 126a. "Soldatenkrant" nr. 3, juni 1939, uitgegeven te Groesbeek.

- 126b. "Officieele bekendmakingen van de gemeente 's-Hertogenbosch"
- nr. 1 27 september
  - nr. 2 29 september
  - nr. 3 30 september
  - nr. 4 4 oktober
  - nr. 5 7 oktober
  - nr. 6 11 oktober
  - nr. 7 18 oktober
  - nr. 8 21 oktober 1944. Gedrukt

NB: zijn dezelfde, behalve nr. 2, als genoemd in inv.nr. 81-5 hieronder

- 126c. Dienst gehouden ter herdenking van de bevrijding in de Hervormde Kerk te 's-Hertogenbosch op 9 december 1944.
2 stukken
- 126d. Programma (schooluitgave) van de dankdienst gehouden in kerken, markten en andere openbare plaatsen ter herdenking van de bevrijding op 3 mei 1946.
2 stukken
127. Programma's voor de herdenkingsbijeenkomst ter nagedachtenis van de oorlogsslachtoffers gehouden op 27 januari 1945 in Casino.
128. Aankondiging van een uitvoering door de 52e Laagland Divisie op 6 augustus 1945 op de Parade.
129. Kranten en krantenknipsels over herdenkingen van de bevrijding, 1945-1947.
****
Programma van de herdenking van de bevrijding op 26-29 oktober 1945 en Provinciaal Noordbrabantsch Dagblad 27 en 29 oktober 1945 (Nederlandse en Engelse uitgave).
130. Notitie over de schrijn gemaakt door goud- en zilversmid Cordang ter nagedachtenis van de gesneuvelde Nederlandse militairen in mei 1940. en toespraak gehouden bij de officiële plaatsing op de Oranjegalerie in het stadhuis in aanwezigheid van de koningin in 1946.
2 stukken
131. Spotprent door Kees van Valderen op het vertrek van de Duitse bezetters uit de stad, 1944.
132. Bekendmaking dat architect H.v.d. Velden is aangesteld tot gedelegeerd commissaris voor voorlopig herstel, z.j.
133. Protocol bestemd (vermoedelijk) voor de uitvaartdienst van wylen bisschop Diepen, 4 dec. 1944.
****
onder de eregasten bevonden zich ook veel militairen, zowel van de B.S. als van de Geallieerden.
134. Toespraak gehouden door N.S.B.-lid dhr. H. van Alfen, [maart 1941].
135. Tekst van het herderlijk schrijven voorgelezen in de katholieke kerken op zondag 21 februari 1942.

136. Pamflet (getypt-carbondoorslag) van een oproep gericht tegen landverraders en collaborateurs, z.j.
137. Oproep van het R.K. Huisvestingscomité om mee te werken aan een inzamelingsactie voor oorlogsslachtoffers, november 1944.
138. "Dagboek", bestaande uit knipsels getiteld "De Vrijheid wenkt" met daarin een verslag van de gebeurtenissen in de periode 4 september - 24 oktober 1944.
139. Personalialia van generaal Robert Knox Ross CB DSO MC, bevelhebber van de 53rd Welsh Division 1942-1945.
140. "De slag om de stad", fragmenten uit een dagboek periode 24 - 27 oktober 1944.
141. Facturen over de z.g. Duitse school in 's-Hertogenbosch, 1942.
142. Bevel van de plaatselijke Commandant van de Nederlandsche Binnenlandsche Strijdkrachten aan personen om zich te melden, 30 oktober 1944.
143. Extra blad van de Provinciale en Het Huisgezin van 13 mei 1940 met enige officiële bekendmakingen. Fotocopie.
144. Bekendmaking van de burgemeester F.J. van Lanschot over de invoering van het persoonsbewijs, 1941.
145. Prentbriefkaart met afbeelding van een geallieerde soldaat en enige Nederlanders op een motor, 1944.
146. Pamflet getiteld "Betere Weerstand" door N.N. met een oproep aan alle Nederlanders zich te in de geest te verzetten tegen het nazisme en zijn gevolgen waaronder de Jodenvervolging, de censuur en de economische uitbuiting, [1941 of 1942].
147. Persoonsbewijs en distributiebonnen van H.C. van den Broek.
148. Kranten uit de periode 1940-1945.

Distributie

Het betreft documenten afkomstig van dhr. J. Verhulst directeur van het Centraal Distributiekantoor.

149. Raambiljetten, 1943-1945.
150. Distributie-Courant en Contact. Orgaan van de Vereniging van Distributiepersoneel in Nederland, 1946-1947.
****
specificatie:
nr's 1-11, febr. 1946 - mei 1947;
nr's 12-16, juni 1947 - jan. 1948;
nr's 18-22, maart - dec. 1948.
151. Diverse formulieren en voorschriften en aflevering van "Het Huisgezin" in verband met het afscheid van J. Verhulst als directeur.
152. Plakboek samengesteld door J. Verhulst (1910-1990) voornamelijk handelend over de distributie en het kantoor in 's-Hertogenbosch, waarvan hij directeur was (30 aug. 1939 - 1 okt. 1947). Met enige losse knipsels.
2 mappen, groot formaat

Tweede aanvulling op de inventaris van de

Collectie Tweede Wereldoorlog

door

dr. A.C.M. Kappelhof
hoofd archieven

laatste wijziging 24 april 1995
op 20 maart 1996 toegevoegd nr's 157 - 188.

DOOS 5

- 153 Verslag door Gerrit Gerretsen destijds wonende Rijksweg 45 te Orthen over de periode 1940 (mei) - 1945 (aug), gevolgd door kranteknipsels uit 1945, brieven en aantekeningen door G. Gerretsen over door zijn vader gedane uitvindingen en afschrift van de instructie voor het arresteren van N.S.B. -ers en Duitsgezinden, 29 sept. 1944.

1 deel

****

fotocopie van het origineel dat in handen is van de zoon van de schrijver, J. Gerretsen, Da Costastraat 47, 3881 JD Putten; de schrijver werkte op een steenfabriek te Driel en zat in het verzet

154. Uittreksel uit nr. 152 gemaakt door J. Gerretse en tekeningen van hun woning met zelf gebouwde schuilkelder te Orthen en van de situatie in en rond 's-Hertogenbosch in de periode 1940-1945.

1 portefeuille

155. Lijst van leden van de Luchtbescherming Orthen opgesteld door J. Gerretsen in 1995 en rapport door G. Gerretsen over het optreden van de blokorganisatie van deze dienst in wijk 16 (= Orthen) over de verrichtingen in de periode 9 september - 2 oktober 1944, 17 oktober 1944.

1 stuk

156. Fotocopie van het boek "1940 Muntel-Vliert 1945. Een Bossche wijk in oorlogsjaren" door Peter-Jan van der Heijden en Henny Molhuysen, april 1995.
+
Aantekeningen over gebeurtenissen en personen wonend in deze wijk die omwille van de privacy niet in het boek zijn verwerkt, 1995
1 omslag
****
de aantekeningen worden pas openbaar in het jaar 2005.
157. Verbod van de Commissaris der Koningin in Noord-Brabant aan confessionele jeugdorganisaties tot het maken van reizen in Duitsland in het uniform, 1935. Met adreslijst van zulke organisaties in 's-Hertogenbosch.
4 stukken
158. Verboden van de Minister van Binn. Zaken om inlichtingen te verstrekken aan buitenlanders over de terreingesteldheid in Nederland, 1938-1939.
2 stukken
159. Stukken over de aanstelling van 'Beauftragten' van de Rijkscommissaris, aug. 1940.
1 stuk
160. Sollicitatie-formulieren voor de Nederlandse Politie, sept. 1942.
1 omslag
161. Stukken over een mogelijke vestiging van het Economisch-Technologisch Instituut voor Noord-Brabant in 's-Hertogenbosch, 1943.
1 omslag
162. Opgave verstrekt aan de wnd. politiepresident te Eindhoven van zich in 's-Hertogenbosch bevindende kloosters, jan. 1944.
1 omslag
163. Klacht van Bossche kelners over arbeiders die als kleiner werkzaam zijn, juli 1944.
2 stukken
164. Stukken over verkoop van groenten en fruit tegen woekerprijzen, aug. 1944.
1 omslag
165. Verzoek van de Brabantsche Meubel Industrie te 's-Hertogenbosch om steenkolen voor het bedrijf, dec. 1944.
2 stukken

166. Verzoeken van diverse organisaties om woon- en bedrijfsruimte in verband met oorlogsschade, 1944-1945.
1 omslag
167. Statistische inlichtingen voornamelijk van demografische aard verstrekt aan de Geallieerde autoriteiten, jan. - febr. 1945.
1 omslag
168. Opgaven aan o.m. het Militair Gezag over oorlogshandelingen en -schade in 's-Hertogenbosch, juli - aug. 1945.
1 omslag
****
interessant
169. Opgaven aan het districts bureau Verzorging Oorlogsslachtoffers van het aantal in 's-Hertogenbosch beschikbare medische beroepsbeoefenaren en medische voorzieningen, april 1946.
1 omslag
****
interessant
170. Bekendmaking van B&W over de inkwartiering, [ca. 1940].
1 stuk
171. Bekendmakingen van het College van Algemeene Commissarissen voor Landbouw, Handel en Nijverheid voor het Bevrijde Nederlandsche Gebied, het Militair Gezag en de Commissaris der Koningin in Noord-Brabant, dec. 1944 - maart 1945.
1 omslag
172. Verordening Hulp bij Militaire Werkzaamheden vastgesteld door de Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht generaal I.H. Reynders, 19 dec. 1939.
1 stuk
173. Bekendmaking van de regering aan het volk van Nederland over de Duitse inval, 10 mei 1940.
1 stuk
174. Bekendmaking van de Secretarissen-Generaal van Justitie, Handel-Nijverheid en Scheepvaart etc. en Binnenlandse Zaken over de houding van het Nederlandse volk tegenover de bezetter, [z.d.; kort na 14 mei 1940].

- 1 stuk
175. Bekendmaking van de Commissaris-Generaal voor Financiën en Economische Zaken over de aangifte en het bezit van motorrijtuigen e.d., 30 dec. 1942.
1 stuk
176. Bekendmaking van de Directeur-Generaal van Politie over beloningen te geven aan hen die "schadelijke elementen" aangeven, okt. 1941.
1 stuk
177. "De Landstand in Noord-Brabant" [blad voor de boerenstand) van 17 juli 1942
1 stuk
178. Stukken over de plannen tot annexatie van Duits grondgebied, 1945.
1 omslag
179. Brieven over Maes van Lanschot, zoon van burgemeester mr. F.J. van Lanschot omgekomen in Duitsland, 1946.
1 stuk
180. Stukken over de verblijfplaats van dhr. G.A. Diesveld uit Wehl (Gelderland), 1946.
4 stukken
181. Duitse propaganda en beschikkingen van de Secretaris-Generaal van Binn. Zaken waarbij aanplakbiljetten worden goedgekeurd, 1941 - aug. 1944.
1 omslag
- ****
geven een goed overzicht van de Duitse en pro-Duitse propaganda
182. Stukken over de aanleg van z.g. airstrips om vliegtuigen te laten landen, dec. 1945 - jan. 1946.
1 omslag
183. Stukken over maatregelen genomen tegen anti-Duitse opschriften, 1941.
1 omslag
184. Stukken van de N.S.B., 1940-1943.
1 omslag

185. Rondzendbrief van de beheerder van de Nederlandse Steenkolenmijnen met een gedicht getiteld "Jouw Kolen" door Jan van Amsterdam, dec. 1945.

2 stukken

186. Stukken over het houden van bijeenkomsten e.d., 1942-1943.

1 omslag

DOOS 6

187. Stukken over individuele aangelegenheden,

1 omslag

N.B.: openbaar in het jaar 2020.

188. Kaart voor de Luchtbescherming in Nederland, premie-uitgave van de Nieuwe Rotterdamse Courant en Het Vaderland, z.j.

N.B.: overgebracht uit de Hist. Topografische Atlas.

DERDE AANVULLING OP DE COLLECTIE TWEEDE WERELDOORLOG

PLAATSINGSLIJST COLLECTIE VAN DER WOUW

door
Jos Smeur

Stadsarchief 's-Hertogenbosch
bureau Archieven
november 1996

Toelichting

In oktober 1996 schonk dhr. Van der Wouw een groot aantal stukken afkomstig van wijlen zijn vader M. van der Wouw aan het Stadsarchief. Zijn vader was in de oorlog werkzaam geweest bij de Dienst Luchtbescherming. De collectie bestaat bijna helemaal uit rapporten van de wijk- en blokhoofden over gebeurtenissen tijdens de oorlog en met name tijdens de periode van de bevrijding (september-november 1944) en kort daarna. Archivistisch gezien is hier sprake van een deel van het archief van de Dienst Luchtbescherming. Te zijner tijd moeten deze stukken in dat archief worden ingevoegd. Deze plaatsingslijst is in november onder mijn leiding gemaakt door Jos Smeur werkzaam op het bureau Archieven.

In maart 2019 is deze aanvulling toegevoegd aan het archief van de Luchtbeschermingsdienst (archieffnummer 0048) inventarisnummer 73.

Ton Kappelhof
14 november 1996

DOOS VII

189. Collectie Van de Wouw
****

Specificatie

1. Verslag van de oprichting, door de voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Luchtbescherming afd.'s-Hertogenbosch dhr. M. v.d. Wouw, en de werkzaamheden van het Gemeentelijk Inlichtingenbureau en de oprichting en opheffing van het Informatiebureau van het Nederlandse Rode Kruis, [1945].

1 stuk

N.b.: ondertekening ontbreekt.
2. Brief van dhr. L.A.M. Schippers jr., blokhoofd van wijk 5, over de werkzaamheden van de blokploegen in het tijdvak van 1 september tot 31 december 1944, 1945.

1 stuk
3. Verslag van de werkzaamheden van het evacuatie-ziekenhuis van oktober tot december 1944 door het hoofd dhr. A.G. Rademaker, 1944.

1 stuk
4. Verslag van de werkzaamheden van de commandopost der blokorganisatie in 1944, door de secretaris dhr. Piederiet, 1944.

1 stuk
5. Verslag van de bluswerkzaamheden door het hoofd en plaatsvervangend hoofd van de blokploeg van wijk 3 van het pand van dhr. van Opstraten, Ossestraat 3, op 2 september 1944, 1944.

1 stuk
6. Verslag van de werkzaamheden van de blokploegen 4 en 5 van Wijk 3 over de maanden september, oktober en november 1944 door het wijkhoofd van wijk 3, [1944].

1 stuk

7. Formulier met gegevens over een bominslag op het Prins Mauritsplein [het huidige Julianaplein] / Koningsweg 11, ingevuld door het blokhoofd dhr. A.G. Spierings van Wijk 8, 1944.
1 stuk
N.b.:met een meer uitvoerige beschrijving van de situatie en de werkzaamheden op de achterzijde van het formulier.
8. Verslag van de werkzaamheden van de blokploeg van Blok 8 na het geallieerde bombardement op het stationsemplacement door het blokhoofd, [1944].
1 stuk
9. Notitie van het wijkhoofd van wijk 4, dhr. van Dongen, voor de vakleider van Vak I, over de gevolgen van het bombardement op het station voor zijn wijk, 1944.
1 stuk
10. Verslag van de werkzaamheden verricht door de blokploeg van Blok 20 (Postelstraat/Berewoutstraat) in de oorlogsjaren, door het blokhoofd dhr. M. van Oorschot, [1944]
1 stuk
11. Verslag van de gebeurtenissen tijdens de bevrijding van de stad en de werkzaamheden van de blokploeg van Blok 9 (Luybenstraat e.o.) door het blokhoofd dhr. Fr.Lammers, 1944.
1 stuk
N.b.: met een afzonderlijk verslag van de gebeurtenissen op zaterdag 16 september 1944 in Vak I, Wijk 4, Blok 9.
12. Verslag van de werkzaamheden van blokploeg 21 (Minderbroedersstraat e.o.) in de maanden september en oktober 1944 door het blokhoofd dhr. Th.Neefs, 1944.
1 stuk
13. Verslag van de werkzaamheden in Wijk 7 (Karrenstraat e.o.) tijdens de bevrijding van de stad door het wijkhoofd, [1944].
1 stuk
14. Verslag van de werkzaamheden van de blokploeg van Blok 24, Wijk 8, Vak 2 (Kolperstraat e.o.) tijdens de bevrijding van de stad, door het plv. blokhoofd dhr. M. v. d. Veerdonk en plv. wijkhoofd dhr. Adriaan van Doorn, 1944.
1 stuk
15. Verslag van de werkzaamheden van de blokploeg van Blok 26 (Vugtherstraat) tijdens de bevrijding van de stad door het blokhoofd dhr. A. v. Luyt, [1944].
1 stuk
16. Verslag van de werkzaamheden van blokploeg 27 (Krullartstraat e.o.) tijdens de bevrijdingsdagen door blokhoofd dhr. A.Rademaker, plv.blokhoofd dhr. H.Richelle en plv. blokhoofd dhr. M. Spierings, [1944].
1 stuk
17. Verslag van de werkzaamheden van blokploeg 29 (Zuidwal e.o.) over de maanden september tot november 1944, [1944].
1 stuk

18. Verslag van de werkzaamheden van de blokploeg van Blok 31 (Verwersstraat e.o.), 1944.
1 stuk
19. Verslag van het incident in Blok 32 (Beurdsestraat e.o.) op 18 september 1944, waarbij plv. blokhoofd dhr. M. Beekwilder gewond raakte door het afgaan van een karabijn van een Duitse soldaat, door het blokhoofd van Blok 32, 1944.
1 stuk
20. Verslag van de werkzaamheden door de blokploeg van Blok 34 (omgeving Hinthamerstraat/Hekellaan) tijdens de bevrijding van de stad, door het blokhoofd dhr. H.v.d.Bergh, [1944].
1 stuk
21. Verslag van de werkzaamheden van de blokploeg van Blok 35 (Baselaarstraat e.o.) vanaf de oprichting tot de evacuatie in september 1944, door het blokhoofd dhr. M. de Bock, 1944.
1 stuk
22. Verslag van de werkzaamheden van blokploeg 36 vanaf eind september 1944 tot medio januari 1995, door het blokhoofd, [1945].
1 stuk
23. Verslag van de werkzaamheden in Blok 36 tijdens de bevrijding van de stad, door het blokhoofd dhr. Pijnenburg, [1944].
1 stuk
N.b.:een gedeelte ontbreekt.
24. Verslag van de werkzaamheden van de blokploeg van Blok 37, Wijk 10, Vak 2 (Hinthamerstraat) door wnd. blokhoofd dhr. A. v. Vugt, 1944.
1 stuk
25. Verslag van de werkzaamheden van de blokploeg tijdens de oorlogsdagen, door het blokhoofd dhr. W. Quaadvliet (Orthenstraat), 1944.
1 stuk
26. Verslag van de werkzaamheden verricht door de blokploegen 43, 44, 45, 46 en 47 van Wijk 11, door het wijkhoofd dhr. Marijnen, 1944.
1 stuk
27. Verslag van de werkzaamheden van de blokploegen in Blok 49 (Gelderse dam e.o.) tijdens de bevrijdingsdagen van de stad, door het blokhoofd dhr. P. v.d. Broek, [1944].
1 stuk
28. Verslag van de werkzaamheden verricht door de blokploeg van Blok 11 (omgeving station) tijdens de bevrijding van de stad, door het blokhoofd dhr. L.A.M. Boeren sr., 1944.
1 stuk
29. Verslag van de werkzaamheden door de blokploegen van Wijk 15 (Kogelbloemstraat e.o.) tijdens de bevrijding van de stad, door plv. wijkhoofd dhr. A. Wonink, 1944.
1 stuk
30. Verslag van de werkzaamheden verricht door plv. wijkhoofd A. Wonink na het ontploffen van een 'vliegende bom' in de Antonius van Alphenstraat op 22 december, door dhr. A. Wonink, 1944.

- 1 stuk
31. Verslagen van de gebeurtenissen en werkzaamheden in Blok 73 (Ackers-dijkstr. e.o.)
tengevolge van de beschieting van de stad in de laatste maanden van de oorlog, door diverse
leden van de blokploeg, 1944.
4 stukken
32. Verslagen van de werkzaamheden door blokploeg 93 (Graafsewijk) verricht tijdens de laatste
maanden van de oorlog en de bevrijding van de stad, door dhr.Hagemans, 1944.
2 stukken
33. Verslag van de werkzaamheden door de blokploeg van Blok 91 (Acaciasingel e.o) tijdens de
bevrijding van de stad, door het blokhoofd dhr. G.H. v. Eyk, 1944.
1 stuk
34. Verslag van de werkzaamheden in Blok 90 tijdens de bevrijding van de stad, door blokhoofd
dhr. Ubert, 1944.
1 stuk
35. Verslag van de werkzaamheden door blokploeg 85 (Westenburgerweg/ Muntelbolwerk e.o.)
verricht tijdens de bevrijding van de stad, door blokhoofd dhr. F.J. Hage [1944].
1 stuk
36. Verslag van de werkzaamheden door de blokploeg van Blok 87 (Westenburgerweg e.o.)
verricht tijdens de bevrijding van de stad, door blokhoofd dhr. A. Hanegraaf, 1944.
1 stuk
37. Verslag van de werkzaamheden verricht door de blokploegen van Wijk 16 tijdens de bevrijding
van de stad, door het wijkhoofd dhr. G.Paanak- ker, 1944.
2 stukken
N.b.: de stukken zijn genoemd: rapport en aanvullend-raport.
38. Verslag van de werkzaamheden verricht in Blok 73 in de maand september, 1944.
1 stuk
N.B.: niet ondertekend en waarschijnlijk niet compleet.
39. Verslag van de werkzaamheden verricht door de blokploeg van Blok 40 (Nieuwstraat e.o.)
tijdens de laatste maanden van de oorlog, door het blokhoofd dhr. J.J. de Louw, 1944.
1 stuk
40. Verslag van de werkzaamheden verricht door de blokploeg van Blok 14 (van Heurnstraat e.o.)
tijdens de laatste maanden van de oorlogs-handelingen, door het blokhoofd dhr. P. Jongen,
1945.
1 stuk
41. Verslag van de gebeurtenissen in het Blok van de Havendijk e.o. tijdens de bevrijding van de
stad, door dhr. Bechtold, 1945.
1 stuk
42. Verslag van de werkzaamheden verricht door de blokploeg van Blok 13 na de luchtaanval op
16 en 17 september 1944, door het blokhoofd dhr. Appel, 1944.

- 2 stukken
43. Verslag van de werkzaamheden verricht door de blokploeg van Blok 10 (Emmaplein e.o.) in de laatste maanden van de oorlogshandelingen, door het blokhoofd dhr. A.J.Kloezeman, 1944.
- 1 stuk
44. Verslag van de werkzaamheden verricht door de blokploeg van Blok 12 (Cuperinusstraat e.o.) tijdens de beschieting van de stad in de maanden september en oktober, door het blokhoofd, [1944].
- 1 stuk
45. Verslag van de werkzaamheden verricht door de blokploegen in Orthen, tijdens de beschieting van de stad in de maand oktober, door het wijkhoofd, 1944.
- 1 stuk
- N.b: Het eerste gedeelte van het verslag ontbreekt; ook een duidelijke ondertekening ontbreekt.
46. Verslag van de werkzaamheden verricht door de blokploegen in Wijk 14 (Muntel) tijdens de bezetting en de oorlogshandelingen, [1944].
- 1 stuk
- N.b.: ondertekening ontbreekt.
47. Verslag van de werkzaamheden verricht door de blokploeg van Blok 62 (Taxandriaplein e.o.) tijdens de oorlogshandelingen, door het blokhoofd dhr. P.Benne, 1944.
- 1 stuk
48. Verslag van de werkzaamheden verricht door de blokploeg van Blok 61 (v.d. Weeghensingel e.o.) in de maanden oktober en november, door het blokhoofd, 1944.
- 1 stuk
49. Verslag van de gebeurtenissen en werkzaamheden in Wijk 5 (Boschveldweg e.o.) van de Blokken 10 t/m 15 tijdens de maanden september t/m december, door het wijkhoofd dhr. Schippers, 1945.
- 1 omslag
- N.b.: het verslag is zeer uitvoerig (35 pagina's) en beschrijft de omstandigheden waaronder de blokploegen in Wijk 5 hun werk hebben gedaan.
50. Verslag van de werkzaamheden verricht door de blokploeg van Blok 53 (Aawal e.o.) voorafgaand aan en tijdens de bevrijding van de stad, door dhr. C. Schrover, 1944. Met bijlagen.
- 1 deel
- N.b.: het is vooral een zeer uitvoerig verslag (15 pagina's) van de persoonlijke ervaringen van het blokhoofd.
51. Verslag van de ervaringen en werkzaamheden van het plv. blokhoofd dhr. J. Romijn van Blok 92 (Acaciasingel e.o.) tijdens de bevrijding van de stad, [1944].
- 1 stuk
52. Verslag van de werkzaamheden in Wijk 19 (Hinthamerpoort) van de blokploegen 85 t/m 92, tijdens de bevrijding van de stad, door wijkhoofd dhr. Th. Le Blanc, [1944].

1 stuk

53. Notitie over de leden van de blokploeg en burgers in Blok 66 die zich zeer verdienstelijk hebben gemaakt bij de verdediging van de stad, of daarbij zijn gewond en gesneuveld, [1944].

1 stuk

N.b.: het stuk is niet ondertekend.

54. Verslag van de werkzaamheden verricht door de blokploeg van Blok 55 (Noordwal e.o.) in de maanden oktober en november en een verantwoording van het beleid gevoerd door het blokhoofd dhr. Nuyten, 1944.

2 stukken

55. Verslag van de verrichte werkzaamheden als gevolg van de inslag van een zgn. vliegende bom op de Frederik Hendriklaan op 22 december 1944, door het blokhoofd van Blok 79 dhr. L. Verkuijl, 1945.

1 stuk

56. Verslag van de gebeurtenissen tijdens de bevrijding van de stad en de werkzaamheden van de blokploeg van Blok 54 (Oostwal e.o.), door het blokhoofd dhr. M. Ruiterman, 1944.

1 stuk

VIERDE AANVULLING OP DE COLLECTIE TWEEDE WERELDOORLOG

door

dr. A.C.M. Kappelhof
26 januari 1998

Inleiding

De vierde aanvulling op de Collectie Tweede Wereldoorlog bestaat uit de nummers 190-209 en bevat zeer uiteenlopende stukken.

Slechts van nr. 209 is de openbaarheid beperkt: dit stuk wordt pas openbaar in het jaar 2009.

Ton Kappelhof

DOOS VII

190. "Het sociale Duitsland". Fotobrochure over de sociale maatregelen in Duitsland genomen door de nationaal-socialisten, z.j.
1 deel
****
afkomstig uit het archief van de Secretarie, codenr. -1.f82.08
met stempel "Leestafel L.B.D. 's-Hertogenbosch"
191. "Ontvoering en ontvluchting". Verslag over de evacuatie van de bevolking van Empel, oktober - december 1944.
1 katern
****
geschenk van dhr. J. van Nistelroy op 23 april 1996
zie BIBCAT H 281
192. Contactblad voormalig verzet 's-Hertogenbosch e.o., april 1995.
1 katern
****
geschenk van dhr. Chr Nuyten, 21 mei 1996.
193. "Vrijheid". Brochure bestemd voor de jeugd over het nationaal-socialisme en de Tweede Wereldoorlog, uitgegeven door de St. Samenwerkend Verzet 1940-1945, ca. 1975.
1 katern
****
geschenk van dhr. Chr Nuyten, 21 mei 1996.
194. "Vervolg en verzet. 50 jaar Bevrijding", uitgegeven door de C.O.V.V.S., 1995.
1 katern

****

geschenk van dhr. Chr Nuyten, 21 mei 1996.

195. "Nationalisme: een steunpilaar of een stoorzender ?", lezing gehouden door N.D. van Goethem op 23 november 1994.

1 stuk

****

geschenk van dhr. Chr Nuyten, 21 mei 1996.

nr's 196-201 schenking door mevr. De Kort te Vught

196. Jos. Verstraeten, Storm over Den Bosch, uitgegeven door Henri Bogaerts te Boxtel, december 1944.

1 katern

****

ook aanwezig in de bibliotheek onder nr. Hd 1177

197. "Bezetting, onderdrukking, verzet, bevrijding", catalogus bij een tentoonstelling georganiseerd door de Kring "De Boschboom" en enige organisaties van oud-verzetssmensen bij gelegenheid van de viering van 25 jaar bevrijding, [1970].

1 katern

****

niet aanwezig in BIBLICAT

198. Programma herdenking bevrijding 1969.

1 katern

199. Boschboombladeren nr. 3, 's-Hertogenbosch 1940-1945 in beeld, oktober 1969.

1 katern

200. De bevrijding van 's-Hertogenbosch oktober 1944, uitgegeven en samengesteld door De Boschboom, 's-Hertogenbosch, 1969.

1 boek

****

ook aanwezig in de bibliotheek.

201. Tentoonstelling verzet en vervolging, 1933-19nu, uitgegeven door het Comité Nationale Viering Bevrijding, april 1984.

1 stuk

202. Distributiebonnen, z.j.

2 stukken

****

geschenk van J. van Andel, J. Heinstraat 32, 's-Hertogenbosch, juni 1996.

203. Amerika gaf de wielen", brochure behorende bij een tekenwedstrijd voor kinderen van 12 jaar tot en met 15 jaar uitgeschreven door de organisatie voor het Marshall-plan, z.j.
1 stuk
204. "Het verhaal over de wijze dieren", brochure behorende bij een tekenwedstrijd voor kinderen van 12 jaar tot en met 15 jaar uitgeschreven door de organisatie voor het Marshall-plan, z.j.
1 stuk
205. Affiche voor de tekenwedstrijd vermeld in nr. 203.
1 affiche
206. Stukken over vergunning verleend aan jeugdige personen om na 20.00 uur zich in de open lucht te bevinden, 1944.
4 stukken
****
afkomstig uit het archief van de Secretarie van 's-Hertogenbosch en daaruit overgebracht in juni 1996; oorspronkelijke code -1.764
207. S.H.A.M. Zoetmulder red., m.m.v. Constant van Wesseem en Alex van Wayenburg, Nederland in den oorlog zooals het werkelijk was ! Herinneringen en onthullingen, uitgegeven door A.W. Bruna & Zoon's uitgeversmaatschappij te Utrecht, z.j.
1 deel
****
fotocopie; met ex libris van J.N.G. Hermse van Herwijnen.
208. Stukken over de toekenning van het verzetshedenkingskruis aan H. Maréchal te 's-Hertogenbosch, 1983.
2 stukken
****
schenking door dhr. Bob van Dijk te 's-Hertogenbosch op 17 november 1997.
209. Stukken over P. van der Lubbe, gedurende de oorlog bewaker in de kampen Amersfoort en Vught, 1946.
3 stukken
****
afkomstig uit het archief van de Secretarie van de gemeente 's-Hertogenbosch en daaruit in 1996 overgebracht

VIJFDE AANVULLING OP DE COLLECTIE TWEEDE WERELDOORLOG

door

dr. A.C.M. Kappelhof

29 september 1998

Inleiding

De vijfde aanvulling bestaat uit stukken afkomstig van dhr. L. van de Leemput die lid was van een Bossche verzetsgroep. Zij zijn in 1988 verworven en toen door M. van Heumen zijn beschreven. De beschrijvingen zijn gecontroleerd en aangepast.

210. Brochures over verrichtingen van de marine tijdens de Tweede Wereldoorlog, ca. 1942 en 1944.
2 stukken
211. "Om Neerland's toekomst". Boekje met de opvattingen van de voornaamste politieke stromingen in Nederland over wat er na de bevrijding moet gebeuren, 1943.
1 stuk
212. Herderlijk schrijven van de bisschoppen met een veroordeling van de verplicht gestelde arbeidsdienst, 10 april 1942.
1 stuk
213. "Eendracht maakt Macht". Bulletin van het ANP te Londen met diverse nieuwsberichten geput uit de illegale pers, mei 1942.
1 stuk
214. Programma van de Vereeniging "Koninginnedag" te 's-Hertogenbosch ter herdenking van de oorlogsslachtoffers en viering van de bevrijding op 27 januari 1945 in het Casino, 1945.
1 stuk
215. Circulaires met een oproep aan de Bossche bevolking om zich te verzetten tegen burgemeester baron Sloet, 16 december 1941.
2 stukken
216. Radioredes van koningin Wilhelmina en minister-president Gerbrandy over de tijd onmiddellijk na de bevrijding gehouden op resp. 23 november en 20 december 1943.
2 stukken
217. "Perspectief van onzen tijd" opgedragen aan het Nederlandschen volk van een Engelandvaarder die thans een Regeeringsfunctie in Engeland bekleedt", [oktober 1943].
1 stuk

****

- de anonieme auteur pleit voor een sterk uitvoerend gezag, voor beperking van de vrijheid van de media; opmerkelijk is zijn opvatting over de "Jodenquestie" op p. 22.
218. Lijst opgesteld door NN van Nederlandse agenten van de Gestapo, z.d..
1 stuk
219. Japanse kranten uit de Tweede Wereldoorlog, z.d.
2 stukken
****
in karakterschrift
220. Verslagen van nieuwsberichten van geallieerde zenders over het verloop van de oorlog, 7 februari 1944 - 29 september 1944.
1 omslag
221. Herderlijk schrijven van de aartsbisschop van Mechelen waarin hij afstand neemt van een aan hem toegeschreven, valse mededeling van het ANP, 27 februari 1943.
1 stuk
222. Aantekeningen door NN over de stuwdammen in het dal van de Eder en de Möhne, z.d.
1 stuk
223. Aantekening door NN over de schade die aangericht kan worden wanneer dijken worden doorgestoken, z.d.
1 stuk
224. Proclamatie van Hitler aan het Duitse volk in verband met de oorlogsverklaring aan de Sovjet Unie, zomer 1941.
1 stuk
225. Herderlijk schrijven van de bij het graf van de H. Bonifatius te Fulda verzamelde bisschoppen van Duitsland, 19 augustus 1943.
1 stuk
226. "De Toekomst van Nederland én de Wereld. Techno-democratie". Brochure uitgegeven door het Techno-Democratisch Verband met voorstellen voor de inrichting van de samenleving van Nederland en de rest van wereld na de oorlog, mei 1944.
1 stuk
****
niet vermeld wordt welke personen achter deze brochure stonden.
227. "Oranje-bode ter gelegenheid van de geboorte van H.K.H. Prinses Margriet Francisca", uitgever onbekend, [1943].
1 stuk
228. Anti-nazistische vlugschriften verspreid door de Geallieerden en het Nederlands verzet, 1942-1944.
1 omslag
229. Rede van rijkscommissaris Seyss-Inquart gehouden op 12 maart 1941 in het Concertgebouw te Amsterdam voor het Arbeitsbereich van de NSDAP in de Nederlanden, 1941.

1 stuk

230. "Manifest". Circulaire door NN met opsomming van vereiste maatregelen op politiek en maatschappelijk gebied na de bevrijding, z.d.
1 stuk
231. Oproepen aan het Nederlandse volk tot verzet tegen de Duitse bezetting, 1941-1944 en z.d.
1 stuk
232. Vervalste formulieren waarmee fietsen konden worden vrijgesteld van inbeslagname door de Duitsers, z.d.
1 omslag
233. Circulaire (Engelse taal) van de bevelhebber van de 21ste legergroep met aanwijzingen aan officieren en manschappen voor de omgang met de Duitse bevolking tijdens de Geallieerde bezetting, 1945.
1 stuk
234. Vlugschriften van de Nazi's, 1940 en 1944.
1 omslag
235. Formulier voor een verzoek om vrijstelling van arbeidsinzet, [1943].
1 stuk
236. Stukken over de Krankenkasse in verband met Nederlanders die in Duitsland werkten. Voorschriften en declaraties, 1940-1947.
1 map

ZESDE AANVULLING OP DE COLLECTIE TWEEDE WERELDOORLOG

door

Ton Kappelhof
5 april 1999

Collectie De Poorter

Deze stukken zijn afkomstig van wijlen dhr. H.M. de Poorter overleden ca. 1980. Zij handelen over de bevrijding en de tijd onmiddellijk daarna. Op 3 april 1999 zijn zij door mevrouw G. de Poorter, dochter van H.M. de Poorter, aan het Stadsarchief geschonken.

- 237. Dagboek over de bevrijding en de tijd daarna geschreven door dhr. H.M. de Poorter ?. 1944.
- 238. Diverse stukken onder andere verslagen over de bevrijding van Berlicum, Heesch, Heeswijk, Schijndel, Vlijmen, 1944-1945.
- 239. Verslag van de moord op kapelaan Koopmans, 1944.
- 240. Lijsten van gesneuvelden tijdens en onmiddellijk na de bevrijding, 1944.

ZEVENDE AANVULLING OP DE COLLECTIE TWEEDE WERELDOORLOG

DOOR

Ton Kappelhof
14 oktober 1999

241. Stukken afkomstig van dhr. J. Verhulst:

- * Stukken over de distributiedienst afkomstig van dhr. J. Verhulst, directeur, 1943 en z.j.
- * Brief van de kerken van Nederland aan de Rijkscommissaris over het steriliseren van Joden uit gemengde huwelijken, mei 1943.
- * Brief van ir. Louwes, directeur-generaal van de voedselvoorziening, aan Von Wense, hoofd van de afdeling Ernährung en Landwirtschaft van de Rijkscommissaris, z.j.
- * Programma oefening Luchtbeschermingsdienst gehouden in Eindhoven op 5 mei 1934.
- * Tijdschrift "Luchtgevaar", jaargang I(1934) nrs. 2 en 6.
- * Lijst van ingeleverde panden bij de Bank van Lening, 9 oktober 1940.

242. Brochure van het Nederlandsche Arbeidsfront, 1 mei 1942

++++

afkomstig uit het archief van de Secretarie.

243. Conflict tussen Pax Christi en de Stichting Herdenkingen 1940-1945 's-Hertogenbosch over de wijze waarop de Bevrijding herdacht zou moeten worden (met of zonder Duitsers), 1996-1997.

++++

afkomstig van dhr. André de Nijs te 's-Hertogenbosch.

244. Conflict over het voornemen tot verplaatsing van het 53rd Welsh Division Memorial aan de Aartshertogenlaan, 1994-1995.

++++

afkomstig van dhr. André de Nijs te 's-Hertogenbosch; de gemeente was van plan om het monument te verplaatsen naar het bastion St. Anthonie; een Stichting "Vrienden van het 53rd Welsh Division Memorial" met André de Nijs als voorzitter en Hein Bergé als secretaris verzette zich met succes tegen dit voornemen.

Collectie Tweede Wereldoorlog, achtste aanvulling (2000-2006)

245-247 Aantekeningen en geschiedenis betreffende de Bommelerwaard in de Tweede Wereldoorlog door J.M. van Alphen, kopieën (aanwinst Van Alphen) drie pakken

n.b. vgl. J. van Alphen en J. van Voorthuizen, De Bommelerwaard 1939-1945 (Zaltbommel 1983) (in bibliotheek streekarchief Bommelerwaard)

248 Stukken betreffende dhr. P.W. van Hal (geschenk door zijn dochters Van Hal, aug./sept. 2003)
1 omslag

n.b. specificatie:

- spaarboekje huisraadschade (1946)
- diverse distributiebonnen
- bonnenboekje / -portemonnee
- stukken betreffende oorlogsschade 1944-1950 (schadekaarten, spaarboekjes)

249 Brief van Luc van Gent aan Frans Michels van 7 augustus 2002 betreffende de bijgevoegde kopieën van Duitse archiefstukken over de lezing van Van Leeuwen op 16 maart 1941 op de Markt (geschenk Frans Michels, 9-8-2002) 3 stukken

250 Drie gepubliceerde gedichten van J.P.W.A. Smit en een van Frans van Valderen naar aanleiding van de bevrijding van Den Bosch, 1944-1945 (geschenk mej. Dorenbosch) 4 stukken

n.b. vgl. inv. nr. 108

251 Persoonsdossier van M. Verstappen (22-9-1906 -), (hoofd-)agent in Den Bosch, uit het secretarie-archief, 1929-1943 (2001) 1 omslag

n.b. openbaar in 2006; correspondentie met de gemeente Nijmegen in verband met een onderzoek naar de jodenvervolging in Nijmegen (2001)

252 Stukken afkomstig van L.M.A. Hermse, politie-agent in Den Bosch, (1955) 1977-1978 (geschenk door zijn zoon, dhr. Hermse 23-3-1993) 1 omslag

n.b. verslag over de oorlogsperiode (verzetsdaden) geschreven in 1955; hij staat vermeld in De Jong, dl. 8, p. 682; correspondentie met NIOD, hij vermeldt een foto van zijn ontmoeting met Wilhelmina op 20-3-1945

253 Dagboek rond de bevrijding van Berlicum van Wim van der Heijden, Hasseltsedijk A 94, geëvacueerd naar Pelssingel 's-Hertogenbosch van 10 tot 26 oktober 1944, kopie (aanwinst 2005, Van der Heijden) 1 deel

254 Dagboek opgetekend door Rita Beijnen, later door haar echtgenoot Jan van de Veerdonk in het net uitgewerkt, van 17 september 1944 tot en met 25 december 1945, kopie (aanwinst 2005, Beijnen) 1 deel

n.b. Rita Beijnen woonde Kerkwijk 69 te Berlicum en na haar huwelijk in 's-Hertogenbosch; vgl. inv. nr. 237 (De Poorter)

255 Stukken afkomstig van dhr. Quint, referendaris en vanaf 1953 gemeente secretaris van Den Bosch, (aanwinst maart 2005) 1 omslag

n.b. specificatie:

- foto's
- stukken betreffende beschadiging afbeelding Mussert op het stadhuis, 1943
- De Opstand, 2 jrg. Nr. 1 (september 1940)
- afschriften van diverse stukken uit het secretarie-archief, 1942-1943 (o.a. gegevens over NSB'ers)

n.b. alleen openbaar na schriftelijke toestemming van de gemeentearchivaris ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek. Wel kan er uit informatie worden verstrekt, mits niet herleidbaar tot personen. Vanaf 1 januari 2031 is het dossier volledig openbaar. Zie de verklaring gevoegd bij dit dossier

256 Stukken afkomstig van mevr. J.M.W. Kappé, (geschenk Annemiek Kappé, via Rob van de Laar, juli 2003) 3 stukken

n.b. specificatie: persoonsbewijs en distributiestamkaarten

Collectie Verhees

257 Stukken afkomstig van H. Verhees, 1940-1945 (aanwinst 2002, Harrie Verhees) 1 omslag

n.b. specificatie:

- krantenknipsels (cartoons, oktober herinneringen I-III, uitvaart Koopmans (13-8-1944)
- affiche hulpactie 1944 huisvestingscomité
- richtlijn huisverlichting, 1944 (2x)
- vorderingsbevel luchtbeschermingsdienst, 1943
- ontvangstbewijs voor H. Verhees voor afgifte kleding aan gemeente, 1944
- bouwsteen stichting fonds monument 1940-1945, 1945
- officiële bekendmakingen gemeente 's-Hertogenbosch, nrs. 1, 3-5, 7-8
- Mededeelingenblad voor 's-Hertogenbosch, uitgegeven door het plaatselijke commando Postelstraat 49, nrs. 1 en 4 (okt. 1944)
- oproep gemeente ivm portretten persoonsbewijzen, 1941
- affiche oproep aan mannelijke bevolking 's-Hertogenbosch, 10-9-1944
- openbare bekendmaking gemeente 's-Hertogenbosch, 14-5-1940

258 Publicaties over en na de oorlog en diverse oorlogskranten, (1935) 1939-1947 (aanwinst 2002, Harrie Verhees)

n.b. specificatie:

- diverse publicaties, ook in bibliotheek (Hd 1177, Hd 352, Hd 1009, H 127, H 281, Hd 153, Hd 1318),
- programmaboekje 'Zevende congres van de Nederlandse vereniging van ex-politieke gevangenen uit de bezettingstijd' (11-12-13 juni 1952)
- 'Zuid helpt noord. Verslag af.d voedselvoorziening Het Nederlandse Rode Kruis, onder het Centraal Bestuur voor Bevrijd Gebied te Eindhoven' (1947)
- diverse kranten:
- PNHC 2-9-1939, 4-7-1935, feestnummer juli 1935, 31-10-1941,
- De Vrije Pers, 30-1-1945, 13-11-1944, 20-11-1944
- Huisgezin 10-5-1940
- Noordbrabantsche Courant, 8-12-1942
- bekendmaking Huisgezin over betalingsmiddelen, 16-5-1940

- Nieuwe Brabantsche Courant, 7-9-1944
- De Vrije Pers, 19-2-1945
- Noordbrabantsche Courant, 5-5-1942
- De Vrije Pers, 13-11-1944
- Noordbrabantsche Courant, 31-12-1943
- Oost-Brabant, 30-4-1945
- PNHC, 22-7-1940
  - Herstel, uitg. van het R.K. Werkliedenverbond in Nederland, 22 jrg., nr. 9, 15-5-1941
- PNHC, 10-5-1940
- Nieuwe Brabantsche Courant, 27-6-1944
- De Vrije Pers, 18-11-1944, 11-12-1944
- Nieuwe Brabantsche Courant, 7-9-1944
- PNHC, 10-5-1940 (kopie)
- Provinciaal Noordbrabantsch Dagblad, 5-5-1945
- Oost-Brabant, 9-11-1945
- Feestnummer, ter gelegenheid van het 25-jarig eerste-klaseschap van BVV, 25-8-1945
  - speciale uitgave koninginnedag 1906-1946, 27-4-1946
  - Provinciaal Noordbrabantsch Dagblad, 27-10-1945, 29-10-1945 (Engels nummers voor de Engelse bevrijders)
  - Le Montparnasse. Le journal de la rue de la pipe, 4-5-1946
  - Provinciaal Noordbrabantsch Dagblad, 16-7-1945, 25-10-1945
  - Huisgezin, 14-1-1947

Collectie Peter-Jan van der Heijden

259 Stukken afkomstig van J.E. Hulsof, politie-ambtenaar in Den Bosch, na oorlog P.O.D., 1940-1945 (van zijn zoon G. Hulsof, Berlicum, via Jeroen van de Eijnde, april 2006) 1 omslag

260 Een geschiedenis van Israel, 'Israel's historie, aan jong en oud verteld', door H.M. Lieme, uitg. Biblo (van de schrijver voor Rolf Pieter Dessauer, 16-11-1940)

261 De strijd om en bij de meelfabriek en hoe deze voor vernieling en brand werd behoed (briefpapier meelfabriek), nov. 1944 (kopie uit secretarie-archief (zie 1.855.2))

262 Diverse kranten

n.b. specificatie:

- Groothandel in levensmiddelen, 25 jrg. Nr. 1 (7 sept. 1945)
- krantenpagina 3-10 van onbekende krant (met artikel over proces Mussert)
- krantenpagina 3-6 van onbekende krant (foto's gebruikt bij proces Neurenberg)
- Het Parool, 5^e jrg. Nr. 79, 3^e nr. na de bevrijding (6 april 1945)

263 stukken betreffende dhr. Coul, rector stedelijk gymnasium, 1941-1942 (1945) (zeer interessant voor onderwijs) 1 omslag

264 Gedicht van A. van de Ven over de eerste wereldoorlog (kopie) 1 stuk

265 Correspondentie van jufr. Lijser en jufr. Weijts met de weduwe van Otto, graaf van Limburg Stirum (ovl. 15 aug. 1942), 1942 (kopieën) 3 stukken

266 Pas voor Johannes Hendaiks, 30-4-1945 (kopie) 1 stuk

267 Engels artikel over geld in de concentratiekampen 1 stuk

268 Info 1990 districtskantoor Eindhoven, stichting '40-'45 1 katern

269 De week uit, wekelijks bijvoegsel van Huisgezin (19 maart 1955), met artikel over bezoek Wilhelmina op 20 maart 1945 1 stuk

270 Mededeling Ned. R.k. Huisvestingscomité, afd. Hulpactie 1944 's-Hertogenbosch 1 stuk

271 Plakboek over de oorlog

n.b. specificatie:

- ingevoegd: Huisgezin van 10 mei 1940
- foto's uit Nederland (Rotterdam e.a., Rosmalen, Den Bosch)
- prent van Kees van Valderen over bevrijding Den Bosch, 26 oktober 1944

272 Diverse losse stukken

n.b. specificatie:

- Prov. Noordbrabantsch Dagblad, 8 mei 1945
- Bescheiniging van de gemeente 's-Hertogenbosch voor Johannes Weijling, in het Duis, (21

okt. 1944), origineel

- 'De vliegende Hollander', 10 mei 1945 (laatste nummer)

- prent van Kees van Volderen over de V1 (voorjaar 1945) en over de bevrijding van Den Bosch, 26 oktober 1944
- Bekendmaking door Plaatselijke Commandant (na bevrijding)
- Manifest over de overgangstijd
- kaart met route van de 53 R.D. Welsh division

273 Dagboek over de bevrijding van Den Bosch (september-oktober 1944) door L.C. van de Berg, 'Het bevrijdende leed van 's-Hertogenbosch', met gedichten, november 1944 1 katern

274 Dagboek over de bevrijding van Den Bosch, anoniem, 'De bevrijding van 's-Hertogenbosch, oktober 1944' 1 katern

275 Brief van C. Moggré (Gemeinschaftslager Rheintor) aan Jacques Roelands Jr. (Hinthamerstraat 183) van 16 juli 1943, met enveloppe

276 Brief van P. Gerlach (Capucijnenklooster Udenhout) aan chef afdelingen belastingen van 6 maart 1946, met verzoek om statistiek over plaatsbewijzen voor gemakkelijheden in de oorlogsjaren in verband met een enquête en antwoord van 18 maart 1946 met gevraagde gegevens, originelen

277 Schrift met krantenknipsels uit de oorlog (1944-1945)

278 Linnen armband 'strassen-erlaubnis'

279 De Unie, orgaan van de Nederlandsche unie, augustus 1940 (eerste nummer)

280 Pamflet 'Nederlanders, de handen inéén!' van de Nederlandse Unie

281 Luchtfoto van Den Bosch-Noord en Orthen uit de oorlog, 10 april 1944

282 Adreslijst van groep I –IV (na-oorlogs) en notitiebriefje met adres

283 Dagboek van een bewoner (??) Hoofdkwartier O.D., 9-27 september (1944?) (interessant voor verzet), 7p.

284 Dagboek 'Hinthamereinde bevrijdingsdagboek', 27 augustus 1944- 4 mei 1945 (doorgestreept: 'Wat gebeurde er in Brabant? Dagboek van een Bosschenaar'), 21p.

285 Geïllustreerd Vrij Nederland, 4^e jrg. Nr. 5 (september 1943)

286 Fotoplakboek oorlog Den Bosch 1944 (o.a. De Viking)

287 Diverse archiefstukken van de gemeente

n.b. specificatie:

- brief van sergeant Z.V.C. Thomas, staf etappen commando aan burgemeester betreffende gewonde Bosschenaren in Amsterdam, 23 mei 1940
- verklaring door burgemeester en luitenant staf O.F.K. betreffende de opening van de kluis van de Nederlandsche Bank in Den Bosch, 15 mei 1940
- Conceptbrief betreffende de gang van zaken rond de financiën na de komst van de Duitse bezetters, als antwoord op brief van 28 mei 1940 met het onderwerp 'In bezitneming van gelden' (zeer interessant)
- uittreksel uit besluit ministerie Binnenlandse Zaken betreffende aanmeldingsplicht Joden, 1941

- correspondentie tussen mevr. Vuur-Schildmeier en de gemeente betreffende haar wens om in Den Bosch te komen wonen, okt.-nov. 1943
- brief van Rabijn Heertjes aan de burgemeester betreffende terugkomst naar Den Bosch, 10 mei 1945

288 Diverse stukken van het Nederlandse Rode Kruis betreffende oorlogsslachtoffers, 1946

289 Brief van eigenaar (?) Raadskelder aan burgemeester betreffende drankmisbruik door Canadezen, 21 september 1945

290 Sonderausweis voor burgemeester Van Lanschot om 's nachts op straat te mogen, 1940

291 Brief van J. Wierds, St. Joseph-studiehuis aan burgemeester van 5 september 1945 betreffende Bossche hulp aan Rotterdam

n.b. zie 's-Hertogenbosch 1994, nr. 3, p. 88

292 Brief van de kring-secretaris van de NSB aan gemeenteraad 's-Hertogenbosch van 2 februari 1941 betreffende diverse verzoeken aan de gemeente (zeer interessant)

n.b. zie 's-Hertogenbosch 1994, nr. 3, p. 92

293 Aankondiging van een kinderfeest in de Hollandsche schouwburg (Plantage Middenlaan) op 12 oktober, uitsluitend voor joodse kinderen

294 Brief van Georg Schulvater (Tilburg) aan Kerkeraad der Ned. Isr. Gemeente te Den Bosch, van 21 april betreffende het aanbod om bioscoopvoorstellingen voor Joodse gemeenten te organiseren

Bijlage 1.

Dossierbeschrijvingen van de inventarisnummers 6 – 15

- 6
- 6-1. Nazistische brochures en pamfletten.
  - 6-2. Inge vulde kaart betreffende ingeleverde metalen, juli 1941.
  - 6-3. Ondergrondse oproep om oranje te dragen, augustus 1941.
  - 6-4. Stukken betreffende distributiebonnen.
  - 6-5. Bonnen.
  - 6-6. Stukken betreffende de bevrijding van de stad, september – oktober 1944. (krantenknipsels – 2 fotomapjes).
N.B. Niet aangetroffen 26-01-1983.
- 7-15
- 7-1. Inhoudsopgave.
  - 7-2. De vrijheid wenkt; dagboek Prov. Nrd. Brab. Dagblad te 's-Hertogenbosch.
  - 7-3. Gebeurtenissen vóór en ná de bevrijding in het Sint Jozefhuis Graafseweg te 's-Hertogenbosch.
  - 7-4. De strijd om Den Bosch september – oktober door Broeder Martinus, ziekenhuis Johannes de Deo.
  - 7-5. Dagboek van een bewoner van de Koningsweg.
  - 7-6. Dagboek Pater Adam, Sint Leonarduskerk.
  - 7-7. Beschrijving geschiedenis Militair Gezag District Den Bosch.
  - 8-8. Gebeurtenissen en toestanden in het Militair Commissariaat district 's-Hertogenbosch.
  - 8-9. Opgaven "verliezen door oorlogsgeweld" der gemeente, voor zover niet vermeld in B.
  - 9-10. Rapport Sectie I Res. 1^e luit. Mr. J. van Uden.
  - 9-11. Rapport Sectie II Res. 1^e luit. Mr. E. ten Brink.
  - 9-12. Rapport Sectie III Res. Kapitein W. Klijn.
  - 9-13. Rapport Sectie V Drs. A. Jonkers.
  - 9-14. Rapport Sectie VI Drs. H.J.M. van de Laar.
  - 9-15. Rapport Sectie VII Res. 1^e luit. Groot Bruinderink.
  - 9-16. Algemene indrukken verhouding tot geallieerde instanties enz. E.T.O. Res. Kapitein mr. W. Knitel.
  - 9-17. Rapport Sectie Voorlichting en Informatie Res. Kapitein G.J. Gudde.
  - 9-18. Rapport archivaris dhr. W.G.M. Mulders.
  - 9-19. Rapport Adviescommissie Rechtsherstel en Beheer dhr. J.G. Huisman.
  - 10-20. Opgave data waarop de gemeenten vielen onder de bepalingen van de Bijzondere Staat van Beleg.
  - 10-21. Voordracht Militair Commissaris op persconferentie 27 aug. 1945
  - 10-22. Afscheid Militair Commissaris Prov. Noordbrabants Dagblad.
  - 10-23. Militair Gezag 's-Hertogenbosch geeft zijn laatste persconferentie, Oost-Brabant.
  - 10-24. Toespraak gehouden door Res. Kapitein jhr. mr. W.J.Th. Serraris bij afscheid Mil. Commissaris de Res. Majoor C.P.M. Thomas.
  - 10-25. Samenwerking B.S. en M.G.
  - 10-26. Hoofdkwartier der illegaliteit.
  - 10-27. Rapport betreffende meelpositie te 's-Hertogenbosch kort voor de bevrijdingsdagen.
  - 10-28. Verslag bespreking wnd. Voedselcommissaris en Hoofd Distributiekring 's-Hertogenbosch voor en tijdens de bevrijdingsdagen.
  - 11-29. Dagboek wnd. Voedselcommissaris te 's-Hertogenbosch.
  - 11-30. Rapport Inspecteur L.O. District 's-Hertogenbosch.
  - 11-31. Verslag Protestants Ziekenhuis te 's-Hertogenbosch.
  - 11-32. Enige aantekeningen betreffende de dagen 29 september – 28 oktober 1944 door H.J. van Oirschot.
  - 11-33. Rapport Centraal Distributiekantoor Regina Coeli te Vught.
  - 11-34. Rapport R.K. H.B.S. te Waalwijk.
  - 11-35. Lotgevallen complex 'Mariënborg'.
  - 11-36. Casino te 's-Hertogenbosch.
  - 12-37. Lief en leed op Mariënborg-evacuatiepost.
  - 12-38. Special edition for the English guests in 's-Hertogenbosch. 27-10-1945 Prov. Noord-Brabants Dagblad.

- 12-39. Idem 29-10-1945.
- 12-40. Oost-Brabant 26-10-1945.
- 12-41. Idem 27-10-1945.
- 12-42. Idem 29-10-1945.
- 12-43. Verslag Ned. Ver. Luchtbescherming afd. Den Bosch betreffende werkzaamheden Blokorganisatie in dienst van Luchtbescherming, Rode kruis. Brandweer etc.
- 12-44. Rapport sub. Commissariaat Land van Heusden en Altena.
- 12-45. Informatiebureau M.G. staakt zijn werkzaamheden.
- 13-46. Oorlogsdagboek van Jan Vromans.
- 13-47. Gegevens betreffende het Marialyceum.
- 13-48. Gebeurtenissen in en om het Carolus ziekenhuis.
- 13-49. Geschiedenis Centrale Keuken Den Bosch.
- 13-50. Het bevrijdende leed van 's-Hertogenbosch door L.C. v.d. Berg.
- 13-51. Huldeblijk aan het Poolsche 1^e Lichte Artillerieregiment 1946.
- 13-52. Statistieken.

Bijlage 2

Nadere beschrijving inv. nr. 81

Op 17 februari 1983 ontvangen van de heer P. Ballings:

Archiefstukken

- 81-1. Conceptbrief aan de Secretaris-Generaal Departement van Binnenlandse Zaken en aan de Commissaris der Provincie waarin de burgemeester van 's-Hertogenbosch meedeelt dat hij uitgetreden is uit de Nationaal Socialistische Beweging in Nederland, 1 augustus 1942 N.B. Handschrift is van de heer Quint, later gemeentesecretaris.
- 81-2. Conceptbrief inzake het ontslag van H. van Alfen, leraar aan het gymnasium en lid van de NSB, als leraar. N.B. Volgens de heer Goedbloed bevindt het minuut-exemplaar zich in het personeelsdossier van Van Alfen.
- 81-3. Conceptbrief van NN (de burgemeester?) inzake de houding van "kameraad Bodemeyer" betreffende de verhuur van een gymnastieklokaal en een collecte voor de Winterhulp.
- 81-4. Concept van een telegram aan H.M. de Koningin, gezonden door het gemeentebestuur en Bossche bevolking, 1944.
N.B. Tekst is ook opgenomen in het 'Mededelingenblad...' nr. 9 d.d. 9 november 1944; zie hieronder.

Documentatie

- 81-5. Officiële bekendmakingen van de gemeente 's-Hertogenbosch. N.B. Betreffen de nrs. 1 (27 sept), 3 (30 sept), 4 (4 oct), 5 (7 oct), 7 (18 oct) en 8 (21 oct. 1944). De nrs. 81-5 en 81-6 zijn overgebracht naar de 'Collectie dagbladen etc. 2^e W.O.'; zie concordans hierachter (bijlage 3).

NB: zijn dezelfde als hierboven in inv.nr . 126b

- 81-6. Mededelingenblad voor 's-Hertogenbosch, uitgegeven door het plaatselijk commando. N.B. Betreffen de nrs 1 (31 oct), 2 (1 nov), 3 (2 nov), 4 (3 nov), 5 (4 nov), ? (extra-editie, 5 nov), 6 (6 nov), 8 (8 nov), 9 (9 nov) en 10 (10 nov. 1944). Zie voorts de opmerking bij nr. 81-5.
- 81-7. "Aan de Bossche burgerij ", gedrukte mededeling van het Ned. R.K. Huisvestingscomité inzake de 'HULPACTIE 1944 's-Hertogenbosch'.

Aanvulling (Maart 1983)

- 81-8. Circulaire aan het gemeentepersoneel betreffende uitvoering zuiveringsbesluit, 14 november 1944.
- 81-9. Bekendmaking spertijd etc. 8 augustus 1944.
- 81-10. Oproep mannelijke bevolking voor graafwerkzaamheden, 9 september 1944.

Bijlage 3

Concordans 'Collectie 2^e wereldoorlog' met 'Collectie dagbladen etc. 2^e wereldoorlog'.

Oud nr	Nieuw nr.	Oud nr.	nieuw nr.
19	14	64	29
20	110	65	26
21	4	66	10
22	87, 88 en 89	67	124, 125
23	71	68	42
24	69	69	20
25	99, 100, 101, 102, 103, 104	70	3
26	60	71	129
27	97, 98	72	134
28	55	73	93, 94
29	30	74	109
30a	118, 119	75	90
30b	120	80	64, 65, 66
31	78	81/5	59
32	5, 6, 7	81/6	43
33	45	86	122
34	32, 33, 34, 121		
35	85, 86		
36	126, 127, 128		
37	27		
38	131		
39	79, 80, 81, 82, 83		
42	21		
43	84		
44	24		
45	133		
46	117		
47	8, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 49, 58, 96		
48	46		
49	107		
50	62		
51	74, 75		
52	9		
53	63		
54	39, 40		
55	52		
56	11		
57	25		
58	114		
59	111		
60	2		
61	108		
62	95		
63	70		